

Dags för Boverket att uppdatera sin definition av trångboddhet

Boverket har över tid formulerat olika normer för trångboddhet. Den norm som är aktuell idag är trångboddhetsnorm 3 som formulerades år 1974. Studier och samtal med Boverket, Riksrevisionen och andra yrkesverksamma inom området visar däremot att användningen av trångboddhetsnormen idag är bristande, samt att den saknar syfte och funktion. 277 trångbodda hushåll har i en enkätundersökning fått ge sin bild av trångboddhet, vilket har visat ett tydligt resultat på att hushållens uppfattning av trångboddhet inte överensstämmer med Boverkets definition.

Trångboddhet har länge varit ett omtalat ämne inom svensk bostadspolitik. År 1946 gjordes de första statliga åtgärderna för att motverka trångboddhet, som en följd av de kritiska boendeförhållandena som rådde i Sverige. En av åtgärderna var att en trångboddhetsnorm formulerades, idag kallad trångboddhetsnorm 1, i syfte att ge vägledning åt befintligt och nytt bostadsbestånd. Enligt trångboddhetsnorm 1 ska det bo högst två personer per rum, köket oräknat. I samband med att boendeförhållandena i Sverige har utvecklats och blivit bättre har även trångboddhetsnormen förnyats. Den senaste trångboddhetsnormen, på ordningen den tredje, formulerades år 1974. Gränsen för att undvika trångboddhet enligt trångboddhetsnorm 3 är att samtliga hushållsmedlemmar (inklusive barn) ska ha ett eget sovrum, förutom makar och partners som kan dela, kök och vardagsrum oräknat. I dagens Sverige är ca 15% av alla hushåll trångbodda enligt Boverkets definition av trångboddhet, trångboddhetsnorm 3.

Idag är det över 40 år sedan den nu gällande trångboddhetsnormen formulerades. Vilket syfte och vilken funktion normen har idag, samt hur väl den speglar samhällets uppfattning av trångboddhet kan ifrågasättas. En fråga vi ställer oss är vad samhällets egentliga trångboddhetsnorm är. Svaret på det borde kunna beskrivas av hur enskilda hushåll upplever trångboddhet. 809 hushåll i Malmö, varav 277 av dessa är trångbodda enligt trångboddhetsnorm 3, har i en enkätundersökning fått ge sin bild av trångboddhet. Resultatet av denna undersökning visar att vad hushåll upplever som trångbott inte speglar Boverkets trångboddhetsnorm. Andelen hushåll som är trångbodda enligt norm är nästan dubbelt så stor som andelen som upplever sig trångbodd. Ett av många resultat som undersökningen visar är att av hushåll som bor i lägenhet är 38% trångbodda enligt trångboddhetsnorm 3, men endast 22% upplever sig trångbodda. Detta indikerar på att Boverkets definition av trångboddhet inte överensstämmer med hushållens uppfattning av trångboddhet.

Faktumet att betydligt färre hushåll upplever sig trångbodda än vad trångboddhetsnormen definierar som trångbott, visar att Boverkets trångboddhetsnorm inte speglar enskilda hushålls uppfattning av trångboddhet. Med hänsyn till resultatet skulle Boverkets trångboddhetsnorm snarare kunna spegla en gräns för en god boendestandard.

Om Boverkets trångboddhetsnorm ska kunna fylla en funktion i dagens bostadspolitik och vara användbar i praktiken, bör den först och främst spegla hushållens uppfattning av trångboddhet. Kanske har det därför blivit hög tid att uppdatera normen för att göra den aktuell till dagens bostadssituation, alternativt låta den ersättas av bostadsbidragets funktion.